

KLIPPEØEN

Nr. 1

Februar-marts 2026

Årg. 84

I 1890 var forfatteren Martin Andersen Nexø blandt de arbejdere, der opførte Østermarie kirke. Her mødte han brødrene Lind fra Hasle. De var hårdtarbejdende mænd, men også meget musikalske. Andersen Nexø har bl.a. skrevet om Janus Lind, der også byggede orgler. Mere om orgelbyggeren og forfatterens møde med ham og brødrene fra Hasle inde i bladet.

DE BORNHOLMSKE HJEMSTAVNSFORENINGER

København · Hillerød · Roskilde · Fyn · Jylland

HUSK AT MELDE ADRESSEÆNDRING. En hel del eksemplarer af Klippeøen kommer retur med "adressaten ubekendt". Postvæsenet finder ikke ny adresse, så det er vigtigt, at medlemmer melder adresseændring til foreningens kasserer.

Bornholmerforeningen for Hillerød og omegn

bornholmerforeningen-hillerød.dk

Formand: Jørgen Dam, Hille-
rødvejen 9, 3480 Fredensborg,
48476140, mobil 40637526,
e-mail: jorgen.dam@mail.dk

Kasserer: Bente Jakobsen,
Rytterstien 2, 3400 Hillerød,
tlf. 5122 7452
bente-finn@jakobsen.mail.dk.

Bornholmerforeningen for Roskilde og om- egn

roskildebørnholmerforening.dk

Formand: Niels Jørgen Jørgen-
sen, Lundevej 2, 4030 Tune,
6177 4856 formand@
roskildebørnholmerforening.dk

Kasserer: Eskil Holm, Mårha-
ven 3, 4000 Roskilde
2344 3698, mail: eskil.holm@
mail.dk

Bornholms Hjemstavns- forening 2000 (Jylland)

bornholmshjemstavn-jylland.dk

Formand: Poul-Erik Nilsson,
Plantagen 22, 8400 Ebeltoft.
Tlf.: 51309567.
E-mail: oeo48@mail.dk

Kasserer: Anette Havmøller
Bärtel, Vermundsvej 35, 8370
Hadsten, tlf.: 20574622,
e-mail: njbahb@hotmail.com

Bornholms Hjemstavns- forening af 1942

bornholms-hjemstavnsforening-kbh.dk

Formand: Marianne Bay Hansen
Bygaden 53, Hellested, 4652
Hårlev. Tlf. 2167 9348,
træffetid på tlf. kl. 16-19.
Mb53@outlook.com

Kasserer: Bent Christiansen,
Sognevangen 2 A, Sengeløse,
2630 Taastrup. 2264 3604.
lbent@c.dk

Knud Sonne Løvgreen, Maj Allé
124, 2860 Søborg,
tlf. 40456658.

Georg Mogensen, Højstruppar-
ken 35, 1.th., 2625 Vallensbæk,
tlf. 26670836.

Poul Højegaard, Leen C.1. 2.
sal, dør 3, 2630 Høje Taastrup,
tlf. 40152889.

Aase Jacobsen, Bogtrykkervej
41, 4.tv, 2400 Kbh.NV,
tlf. 29823914.

Henning Rasmussen, Nyvej 87,
3.mf, 2620 Albertslund,
tlf. 2121 8598.

Gyrithe Varachob, Smakke-
gårdsvej 83, st. tv. 2820 Gen-
tofte, tlf. 28108898.

Kitt Gertin Pedersen
Vodroffslund 3. 1. tv.
1914 Frederiksberg
Tlf: 30261859.

Hjemstavns- foreningen Bornholmer- klubben Fyn af 1982

www.bornholmerklubben-fyn.dk

Formand: Finn Mortensen,
Rosenvænget 6, 5540 Ullerslev,
5184 9875
i_mortensen@hotmail.com.

Kasserer: Rita Piil,
Kogtvedvænget 9E,
5700 Svendborg, 2449 0175
kasserer@bornholmer-klubben-
fyn.dk

Hjemstavnsbyen

hjemstavnsbyen-svaneke.dk

Formand:
Jørgen Dam, Hillerødvejen 9,
3480 Fredensborg, 48476140,
mobil 40637526, e-mail:
formand@hjemstavnsbyen.dk

Administrator:
Hans-Jørn Green, Solvej 39,
3330 Gørlose,
tlf. 3035 5025. E-mail:
adm@hjemstavnsbyen.dk

Kasserer: Kim Rohde Mogensen
Rødvig Alle 19, 2650 Hvidovre
Tlf. 3131 3060. Email: kass@
hjemstavnsbyen.dk.

Inspektør i Svaneke: Lene Smidt
tlf. 2442 6296.

Klippeøen

Ekspedition: Lilly Gertsen, Fuglehavevej 100, 2750 Ballerup.
hals.gertsen@gmail.com.

Redaktør: Erik Jensen, Sundby Parkvej 16, 4.tv., 2300 Kbh. S,
27245630 erj.global@gmail.com.

Tryk: Bech Distribution a/s, Hedelykken 2-6, 2640 Hedehusene.

KØBENHAVN

Bornholms Hjemstavnsforening af 1942
www.bornholms-hjemstavnsforening-kbh.dk

Julenisserne kom på besøg og der var gaver i sækkene. Til højre de nye æresmedlemmer, Bodil og Flemming Thorsen.

To nye æresmedlemmer

Til arrangementet med julehygge den 24. november deltog 68 medlemmer, som fik en hyggelig eftermiddag.

Luciapigerne kom og sang julen ind, og der blev serveret en juleplatte samt kaffe, te og småkager. Nisserne havde også fundet vej, og de havde en lille gave med til hver.

Stig Sommer underholdt med de kendte julemelodier.

I løbet af arrangementet fik vi udnævnt 2 nye æresmedlemmer, Bodil og Flemming Thorsen, som har taget sig af at få vores arkiv scannet ind og mange andre opgaver i foreningen, hvilket vi er meget taknemmelige for.

Stiftelsesfest den 16. februar

Den 16. februar holder vi vores stiftelsesfest for 83. gang. Der vil være underholdning med Zanna Paoock og Niels-Anker og Lisbeth fra Folk og Fæ, som spiller i en større spillemandsgruppe på Bornholm. Der vil også være mulighed for en svingom.

Ønsker man at deltage, skal man tilmelde sig senest 29. januar hos Gyrithé på tlf. 2810 8898 med sit medlemsnummer, navn og hvor mange man kommer.

Pris 285 kr. som betales ved tilmelding og denne er bindende. Der betales på mobilepay 686820 eller bankkonto 2112-7554606061.

Bornholmertræf den 15. juni

Husk Bornholmertræffet i Hille-rød d. 15 juni. Omtale side 7.

Tilmelding sker til Gyrithé på 28108898 senest den 15. marts. Husk medlemsnummer, navn og hvor mange i deltager. Pris 450 kr. som dækker bus til træffet, rundvisning på Frederiksborg slot og frokost. Drikkevarer for egen regning.

Der betales ved tilmelding som er bindende. Mobilepay 686820 eller kontonr. 2112-7554606061.

Forårets arrangementer

Først og fremmest godt nytår til alle vores medlemmer.

Så er vi atter i gang i foreningen igen med forårets aktiviteter:
Søndag d. 2. februar kl. 13.00: Banko.

Søndag d. 16. februar kl. 13.00: Stiftelsesfest.

Søndag d. 02. marts kl. 13.00: Banko.

Søndag d. 23. marts kl. 13.00: Generalforsamling.

75 år 2. februar: Inge-Birthe Foos, Strøby Egede.

75 år 8. februar: Anne-Marie Bendix Gregersen, København.

65 år 11. februar: Pernelle Leerdrup Fagerlund, Hellerup, født i Rønne.

80 år 11. februar: Kirsten Veggerby, Greve.

75 år 15. februar: Erik Jensen, Amager, født i Aaker.

80 år 17. februar: Per Bredahl Pedersen, Kastrup.

75 år 21. februar: Merete Budvig, København.

75 år 22. februar: Else Bolmgreen, Slangerup.

75 år 23. februar: Ole Holmgreen, Nivå, født i Rønne.

75 år 24. februar: Tommy Koch Kristensen, Værløse, født i Aakirkeby.

80 år 24. februar: Jens Holm Nielsen, København, født i Svanke.

80 år 2. marts: Lis Bahn, Virum.

90 år 5. marts: Jørgen Fagerlund, Jyderup, født i Rønne.

80 år 8. marts: Lydia Manley Andersen, Rønnede.

85 år 28. marts: Keld Clausen, Rødovre, født i Olsker.

75 år 1. april: Inge Sonne, Brønshøj, født i Rønne.

60 år 1. april: Morten Holm Ridder Ladegourdie, Hellerup, født i Lobbæk.

75 år 2. april: Lene Finch, Rønne.

60 år 4. april: Morten Jung Lassen, Nyborg.

50 år 5. april: Carsten Siedel, Frederiksberg.

65 år 9. april: Charlotte Westh, Valby, født i Rønne.

75 år 14. april: Rie Lund, Valby, født i Nexø.

65 år 15. april: Bente Jensen, Smørum.

80 år 19. april: Bent Ipsen, Korsør.

80 år 20. april: Bodil Barker, Borup, født i Ibsker

85 år 20. april: Dorte Borg, Gentofte, født i Rønne.

60 år 21. april: Benthe Steffin, Værløse.

60 år 23. april: Jan Møller Kofod, Søborg.

85 år 24. april: Anni M Rosenkvist, Ballerup født i Allinge.

80 år 25. april: Anne Marie Hjorth, København, født i Bødilsker.

90 år 28. april: Henny Lohse, Hornbæk, født i Rutsker.

80 år 28. april: Jette Klemmed, Fakse Ladeplads

60 år 29. april: Per Rømer Kofod, Ølstykke.

Nye medlemmer

Annette Stig Toft, Skive.

Lene Hammer, Glostrup.

Henny A. T. Lohse, Hornbæk.

Kenneth Løvehammer, Hørsholm.

Vibeke Skytte, København.

Bo Emrik Pepke, København.

Lone Villaume, København.

Helene Holm, Frederiksberg.

Birgitte Steenbech, Rødovre.

Merete Poulsen, Søborg.

Elsebeth Bisgaard, København.

Kirsten Hollænder, Herning.

Elsebeth Sommer, Gedved.

Finn Kofod, Holmegaard.

Mikkel Westergaard Stærmose, Nærum.

Emma Aaby Svendsen, Høng.

Generalforsamling søndag den 23. marts kl. 13.00

Dagsorden:

1. Valg af dirigent.

2. Formandens beretning.

3. Fremlæggelse af regnskab ved kassereren.

4. Indkommende forslag. Forslag skal være formanden senest 14 dage før generalforsamlingen.

5. Valg af kasserer: Bent Christiansen modtager genvalg.

6. På valg til bestyrelsen er: Gyrithe Varachob modtager genvalg, Aase Jacobsen modtager genvalg,

Knud Sonne Løvgreen modtager ikke genvalg.

7. Valg af bestyrelses suppleanter: Poul Aalborg Hansen. Carlo Holm.

8. Valg af revisor: Henning A. Jensen modtager genvalg.

9. Valg af revisorsuppleant: Lily Gertsen.

10. Beretning fra Hjemstavnsbyen ved Knud Sonne Løvgreen.

11. Eventuelt.

Efter generalforsamlingen er der fællesspisning og kaffe.

Menu: Skipperlabskovs og pandekager med is. Mulighed for alternativ menu: Hakkebøf med kartofler, sauce og salat. Derefter kaffe med småkager. Pris i alt 200 kr.

Tilmelding til spisning er nødvendig og senest den 2. marts, og kontingent for 2025 skal være betalt. Selve generalforsamlingen er åbent for alle medlemmer.

Tilmelding sker til Gyrithe på tlf. 28108898 - oplys medlemsnummer og navn. Betaling sker på mobilepay: 686820 eller bankkonto 2112-7554606061. Tilmelding er bindende.

ROSKILDE

Bornholmerforeningen for Roskilde og Omegn
www.roskildebørnholmerforening.dk

Leif Sonne Hansen, (t.v.) sammen med et af hans idoler, Christian Rushjerg, ved et arrangement i Vesthuset i Sorø.

Musikalsk søndag med harmonika

Velkommen til en musikalsk søndag den 6. april. Kl. 14.00.

Denne søndag eftermiddag får vi besøg fra Bornholm af Leif Sonne Hansen, der er født og opvokset i Rønne. Leif vil fortælle om sit liv på Bornholm og hans store interesse for musik.

Leif spiller på harmonika og startede som 6 årig hjemme i

Borgergade i Rønne, hvor han voksede op hos sine forældre som den ældste af 6 søskende.

Leif har spillet til mange fester på Bornholm igennem de sidste snart 60 år. Har været medlem af "Harmonikahorrana", også sammen med sin far Oscar, som også spillede harmonika.

Fødselsdage

Vi ønsker tillykke til:

Steen Lyberg Kofod, Næstved,
80 år den 4. januar.

Annette Koefoed Boll, Sorø,
70 år den 30. januar.

Linda Holmberg, Roskilde,
70 år den 18. februar.

Erling Kofod, Næstved,
80 år den 19. februar.

Alice Thomsen, Næstved,
85 år den 1. marts.

Jens Riis, Kolding
85 år den 1. marts.

Orla Munch Jensen, Birkerød,
80 år den 4. marts.

Inger Søgaard, Hvalsø,
75 år den 7. april.

Poul Svendsen, Roskilde,
75 år den 9. april.

Karen Hansen, Køge,
90 år den 11. april.

Generalforsamling den 23. februar

Lidt forsinket ønsker bestyrelsen alle medlemmer Godt Nytår og velkommen til årets generalforsamling søndag 23. februar kl. 14.00. Især velkommen til de mange nye medlemmer, som tidligere har været medlem i den nu nedlagte Næstved afdeling af Hjemstavnsforeningen. Vi glæder os til at møde jer. Generalforsamlingen finder sted i Frivilligcenter Roskilde, Jernbanegade 21A, 4000 Roskilde.

Dagsorden for generalforsamlingen fremgår af vedtægternes §9. I forlængelse heraf afvikles traditionen tro bankospil (1 plade 10 kr. og 3 plader 25.kr.) og eftermiddagen slutter med smørrebrød, hvor foreningen er vært. Derfor tilmelding til formanden Niels Jørgen på tlf. 6177 4856 senest 16. februar.

På tur i maj

Søndag den 25. maj kl. 13.00 tager vi på forårstur til den smukke Zen-garden ved Stenlille.

Reserver denne søndag – og se næste nr. af Klippeøen.

Kontingent

Kontingent for 2025 er 250 kr. pr. husstand og må gerne indbetales på bankkonto 1551-1529579 inden generalforsamling, eller senest ved fremmødet d. 23. feb. Husk navn, adresse og evt. medlemsnr. – det letter kasserens frivillige arbejde.

HILLERØD

Bornholmerforeningen for Hillerød og Omegn

www.bornholmerforeningen-hillerød.dk

Velkommen til nye medlemmer

Vi byder hjertelig velkommen til nye medlemmer:

Jørgen Koefoed Jakobsen, Mads Holms Vej 4A, 2.mf., 3000 Helsingør, født i Bodilsker.

Eva Pabst, Sløjfen 8, 3060 Espergærde.

Ole Laursen Vig, Bavne Ager 139, 3250 Gilleleje.

Jette Jantzen, Toftevang 32, 2. tv, 2800 Lyngby.

Ulla Hansen, Lindebakken 66, 3450 Allerød.

Bendte Rasmussen, Bellisbakken 98, 3460 Birkerød.

Ebba Christensen, Jellerød Parkvej 21, 2980 Kokkedal.

Ivar Pedersen, Bjørnebakken 22, 3390 Hundested.

Estrid Pedersen, Dyr lægegårds Alle 124, 3600 Frederikssund, født i Åker.

Morten Westh Jacobsen, Lokkerupvej 5, 3070 Snekkersten.

Lise Jacobsen, Hovedgårdsvej 2, 3490 Kvistgård.

Hanne Finne Jensen, Hestens Bakke 18, 2mf, 3000 Helsingør, født i Nexø.

Isabella Birgitte Holm, Per Bjørnsvej 23C st.V, 3100 Hornbæk.

Jan Witthøft og Laila Witthøft, Sydskrænten 1, Tulstrup, 3400 Hillerød.

Susie Eliasson, Bakkebjerg 9, 3390 Hundested, født Nakskov.

Rundvisning i Holmens kirke

Torsdag den 27. marts er hele foreningen inviteret til rundvisning i Holmens kirke. Det er bornholmeren Jakob Lorentzen, som vil vise os rundt. Han er organist i kirken.

Holmens kirke er en spændende del af den danske historie. Den praktisk anlagte konge, Christian IV, besluttede at Bremerholms tidligere ankersmedje fra 1562-63 skulle indrettes til kirke. Smedjen blev taget i brug som kirke den 5. september 1619, og dermed begynder Hol-

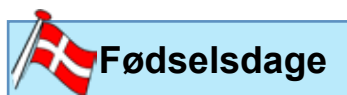
mens kirkes historie. Den har siden da fungeret som sognekirke og kirke for søværnet. Det skal vi høre meget mere om.

Kirken byder på en kop kaffe og arrangementet er gratis.

Vi mødes ved kirken kl. 11.45, Holmens Kanal 21, 1060 København K, og rundvisningen tager ca. 2 timer. Tilmelding er nødvendig til Bente på telefon 51227452 eller email (bentefinn@jakobsen.mail.dk) senest den 8. marts.

Musik med Johan Lorentzen

Husk musikalsk eftermiddag med Johan Lorentsen den 16. februar kl. 14.00 i Grønnegadecentret - som omtalt i seneste nummer af bladet. Grønnegade 15, Hillerød. Deltagelse koster kr. 50 for medlemmer og kr. 75 for øvrige, inkl. kaffe.

Vi ønsker hjertelig tillykke med den runde dag:

75 år den 30. marts: Ellen Ramløv, Nødebo Skovvænge 28, Fredensborg.

70 år den 6. marts: Keld Kofoed Nielsen, Ravnsbjerggårdsvej 206, Fredensborg.

Bornholmertræf 2025

Bornholmerforeningen i Hillerød inviterer alle bornholmere til det traditionelle træf.

Vi skal besøge Frederiksborg slot, hvor vi får en privat rundvisning, og derefter er der frokost på restaurant 'Kik' på torvet i Hillerød.

Slottet er nok kendt af de fleste for bl.a. den flotte kirke og riddersalen. Det er ca. 500 års danmarkshistorie, som fortæl-

les på slottet, og der opbevares våbenskjolde fra en lang række danskere. Vi vil se, om der skulle være nogle bornholmere imellem.

Efter frokost er der selvfølgelig mulighed for at tage på egen opdagelse i Hillerød eller i slotsparken.

Dato: 15. juni, 2025

Tid: Registrering i indre gård mellem kl. 10.00 og 10.30,

derefter rundvisning.

Frokost kl. 13.00.

Pris per person: Kr. 400, drikkevarer til frokost for egen regning.

Hvordan kommer man til slottet med tog og bil? Se her: <https://dnm.dk/find-vej/> Tilmelding og betaling senest 17. marts til kasserer i den lokale forening.

Generalforsamling med gode gys

Vi holder generalforsamling i henhold til vedtægterne søndag den 16. marts kl. 13.00. Vi samles i Grønnegadecentret, Grønnegade, Hillerød.

Efter generalforsamlingen serveres 2 stk. smørrebrød + kaffe. Maden koster kun kr. 50,-. Drikkevarer købes separat. Det er selvfølgelig muligt at deltage i generalforsamlingen uden at købe smørrebrød.

Derefter er der gys på programmet. Krimiforfatter Pernille Bølskov har skrevet en bog om kriminelle handlinger. Dem vil hun fortælle om.

Kom med til 15 uhyggelige ste-

der på Bornholm. Pernille har samlet de 15 mest dystre steder fra forskellige bornholmerkrimier (inkl. sine egne) og guider dig rundt til øens mørke steder. Sammen går vi i fodsporene på de krimiforfattere, der har set stort på solskinsø, sandstrand og lækre is – og i stedet har begået mord på øen. Samtidig fortæller hun også om sine egne krimier, og hvordan hun finder på alle de mord.

Tilmelding til spisning er nødvendig til Bente på telefon 51227452 eller email (bente-finn@jakobsen.mail.dk) senest den 8. marts.

FYN

Hjemstavnsforeningen
Bornholmerklubben Fyn af 1982
www.bornholmerklubben-fyn.dk

Formanden bød velkommen til den traditionelle julefrokost

De gode, sædvanlige julesysler

Igen i år fik de 34 fremmødte til vores julefrokost den 8. december stillet sulten i diverse julemad, fremstillet af nogle af vore medlemmer. Flere slags sild, sildesalat, laks, ribbensteg, frikadeller, ost, risalamande m.m. fyldte vores maver, godt hjulpet på vej af en lille en samt

Svanekes julebryg. Mandelgaver, sponsoreret af Ulla og Calle, manglede heller ikke.

Ellers gik eftermiddagen med de sædvanlige julesysler: Dans og sang omkring juletræet, uddeling af julegaver, lotteri med fine gevinster, kaffe med hjemmebagte småkager, julesange både på bornholmsk og dansk akkompagneret af Hermans harmonika, hyggesnak mm.

Vi tror, alle havde en hyggelig eftermiddag, og vi kan da høre, at mange af dem, der ikke taler bornholmsk til daglig, nyder at få snakket lidt bornholmsk.

Generalforsamling den 21. marts

Fredag den 21. marts 2025 kl. 18.30 holder vi generalforsamling på Virkedal, Mågebakken 80 E, 5250 Odense SV.

Bestyrelsen serverer gule ærter, men der vil også i år være et alternativ til de gule ærter. Desuden vil der være pandekager m/ is og kaffe. Alt det til en pris af i alt 140.00 kr. Vand, vin, øl og bornholmersnaps til de sædvanlige lave priser.

Dagsorden ifølge vedtægter:

1. Valg af dirigent.
2. Bestyrelsens beretning.
3. Regnskab.
4. Indkomne forslag.
5. Valg af bestyrelsesmedlemmer og suppleant. På valg er: Rita Piil, Lene Yde-Madsen, Finn Mortensen og suppleant Palle Dahl.
6. Valg af bilagskontrollant og suppleant for bilagskontrollant. På valg er Claus Møller og suppleant for bilagskontrollant Bjarne Rohde.
7. Fastsættelse af kontingent.
8. Eventuelt.

I henhold til foreningens love skal forslag fra medlemmer være formanden i hænde senest 2 uger før generalforsamlingen.

Tilmelding: Ring eller SMS til Gurli Grønnegaard, tlf. 2261 6705 eller Rita Piil Tlf. 2449 0175 senest den 15. marts 2025.

Betaling 140 kr. samtidig med tilmelding på konto 3914 0001705563 eller MobilePay 271866. Husk at skrive navn og arrangement.

Det er gratis at deltage i generalforsamlingen. I så fald møder man bare op kl. 19.30.

Foredrag om Andersen Nexø

Lørdag den 22. februar kl. 12.00 mødes vi på Virkedal, Mågebakken 80E, 5250 Odense SV.

Ingrid Kofod Larsen, der er forfatter og daglig leder af Martin Andersen Nexø Museet, vil fortælle om sit arbejde med det lille museum i Nexø. Hun vil bl.a. fortælle om, hvordan de på museet forsøger at holde et fantastisk forfatterskab i live, og hvordan de forsøger at skabe interesse for hans litteratur.

Hun vil komme ind på, hvorfor vi stadig skal læse Martin Andersen Nexøs litteratur og vil naturligvis fortælle om Martin Andersen Nexøs liv og litteratur. Han var kendt for meget andet end "Ditte Menneskebarn" og "Pelle Erobreren".

Ingrid Kofod Larsen vil også fortælle om sin medvirken til etablering af Danske Digterruter og litteraturens Folkemøde.

Arrangementet starter med en let frokostenretning, hvorefter Ingrid vil fortælle. Derefter tager vi en kop kaffe, inden Ingrid fortæller videre, og der bliver mu-

Andersen Nexøs hus.

lighed for at stille spørgsmål.

Tilmelding til Gurli Grønnegaard, tlf. 2261 6705 eller Rita Piil 2449 0175 senest den 17. februar.

Prisen for arrangementet, 100 kr., betales ved tilmelding på konto 3914 0001705563 eller MobilePay 271866.

Husk at skrive navn og arrangement. Drikkeelse kan købes på stedet.

Vi tager bussen til Bornholmertræf

Vi håber, at rigtig mange af jer har lyst til at tage med til bornholmertræf i Hillerød den 15. juni.

Vi har valgt at leje en bus, så vi også kan få en hyggelig bustur ud af det, og for at vi kan få så mange som muligt med. (Se program under Hillerød. Man skal være forberedt på at kunne gå ca. 800 meter fra slottet til restauranten).

Hvis du ikke tidligere har været med til bornholmertræf, er her en fin lejlighed til at prøve det. Her kommer medlemmer fra landets forskellige foreninger, og mange melder ud, at de på træffene har mødt gamle skolekammerater eller andre bekendte.

Vi mødes ved Virkedal, Mågebakken 80E, 5250 Odense SV den 15. juni kl. 7.15, så du skal tidligt op. Til gengæld serveres der kaffe og rundstykker samt en lille en i bussen.

Som det fremgår af programmet, koster arrangementet 400 kr., og for 100 kr. oveni får du en hyggelig bustur inkl. kaffe og rundstykker, så den samlede pris lander på 500 kr.

Hjemkomst ved Virkedal ca. kl. 18.20.

Tilmelding: Ring eller sms til Gurli Grønnegaard, tlf. 2261 6705 eller til Rita Piil, tlf. 2449 0175 senest 15. marts. Bemærk den tidlige tilmelding.

Betaling, 500 kr., samtidig

med tilmelding på konto 3914 0001705563 eller MobilePay 271866. Husk at skrive navn og arrangement.

Fødselsdage

85 år den 4. april:

Elna Kofoed, Jonsgaardsvej 17, 5683 Hårby.

80 år den 22. april: V

era Lange, Kanslergade 30B, 2.th., 5000 Odense C.

Dødsfald

Dødsfald: Kresten Skamris Jensen, Assens, er død. Æret være hans minde.

JYLLAND

Bornholms Hjemstavnsforening 2000
www.bornholmshjemstavn-jylland.dk

Måske møder du en gammel ven

Bestyrelsen er, ud over drøftelse af nogle ideer, ikke kommet videre i bestræbelserne på at arrangere sammenkomster/oplevelser i foråret. Men der arbejdes på det.

Som skrevet et andet sted i bladet, inviterer Hillerød til Bornholmertræf søndag den 15. juni. Tilmelding til træffet skal ske til vores egen kasserer på tlf.: 2057 4622 senest 13. marts, med betaling på enten mobilepay 2057 4622 eller konto 9570 – 11941737.

Vi arrangerer ikke fælles transport, dertil bor vi for spredt. Men vi vil gerne opfordre til deltagelse, det er en god oplevelse, og måske er man heldig at møde en gammel ven.

Generalforsamling i Hornsyld

Som omtalt i sidste nummer af Klippeøen er det igen tid for indkaldelse til foreningens ordinære generalforsamling. Den afholdes lørdag den 22. februar kl. 13.30 på Bjerre kro i Hornsyld. (Billedet).

Adressen er Bjerrevej 251, 8783 Hornsyld. Dagsorden ifølge vedtægterne. Vedtægterne kan læses på hjemmesiden. Forslag, der ønskes behandlet, skal være formanden i hænde senest 14 dage inden generalforsamlingen. Vi kommer til at behandle bestyrelsens forslag om en forhøjelse af kontingentet. For de

deltagere, der har lyst, starter vi med spisning kl. 12.15. Menuen er farseret kalkunbryst stegt som vildt med tilbehør. Pris eksklusive drikkevarer er 170 kr. Efter generalforsamlingen er foreningen vært ved kaffebord med krokringle. Og så er det planen at vise nogle filmklip fra/om Bornholm. Af hensyn til spisning, hvis man vil deltage i denne, er der bindende tilmelding til Karin, tlf.: 5049 0027 senest 12. februar. Betaling ved tilmelding på mobilepay 20574622 eller til konto 9570 – 11941737. Husk navn eller medlemsnummer.

Og alle fik en pakke

Lørdag d. 23. november afholdt vi foreningens årlige julekom sammen i Grauballe. Med 4 afbud på dagen var der dog 19 deltagere, som deltog i en hyggelig frokost/eftermiddag. Vel anbragte ved det lange bord i fælleshuset spiste vi dansk traditionel julemad, inden vi havde pakkespil, hvor alle fik en pakke. Efter risalamande og kaffe var

der tre spil bingo-banko med sidegevinster, så der var flere heldige "vindere". D

et blev til nogle hyggelige timer med god stemning, megen snak, og flere sange fra sangbogen. Selvfølgelig på bornholmsk så vidt det lod sig gøre.

Vi sluttede af med at ønske hinanden glædelig jul og godt nytår.

Fødselsdage

Februar måned siger vi tillykke til:

Ingerlise Agerskov, Vejle, født i Nexø med 80 år.

Poul Anker Pedersen, Vejle, født i Ekkodalen med 90 år.

Og i marts måned til:

Jens Ole Pihl, Sønderborg, født i Povlsker med 65 år.

Aase Saaby, Hobro, født i Pedersker med 80 år.

Inger Margretha Hansen, Vejle, født i Rønne med 85 år.

Nye medlemmer

Preben Due-Holm i Fårvang, født i Åkirkeby.

Jemmafrå

Bog og udstilling

Hos mange bornholmere landede der før jul et nyt bogværk, som Bornholms Museumforening sendte til ud til sine medlemmer. Det er Mogens Lau, som har skrevet om den tyske kunstsamler Herbert von Garvens. Bogen giver et storartet blik ind i en væsentlig del af Bornholms kunsthistorie. Ud over bogen har Bornholms Kunstmuseet åbnet en udstilling "Herbert von Garvens på Bornholm".

Et strejf af Bornholm

Et strejf af Bornholm var med i kong Frederiks nytårstale. På bordet foran ham var en lille skulptur af billedhugger Sonja Ferlov Mancoba, der havde bornholmske relationer. Skulpturen hedder "Fire kontinenter med masker". Sonja Mancoba

boede ad flere omgange på Bornholm, blandt andet i en periode sammen med sin familie. Hun blev født den 1. november 1911 i København, og døde den 17. december 1984 i Paris. Der er i øvrigt planer om at bygge et spændende udstillingscenter for Sonja Mancoba på Nordbornholm.

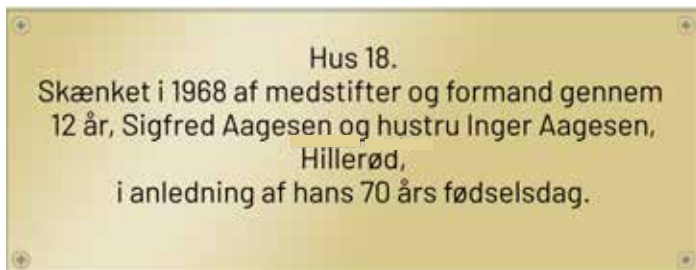
Nye på badhotellet

Charlotte Leffland og Martin Hansen bliver nye forpagtere af Melsted Badehotel, og deres restaurant, Poke Yo, i Snellemark i Rønne sættes til salg. DParret driver også restaurant Selvhenteren i Nexø og cafe Patisserie Snurra på Laksetorvet i Rønne.

Nyt fra Hjemstavnsbyen

På den seneste generalforsamling blev vedtægterne ændret, da Helsingør-foreningen beklageligvis er lukket og dermed ikke længere en del af ejerkredsen. Ejerne er nu foreningerne i København, Roskilde og Hillerød.

I bestyrelsen sagde vi farvel til Vivi Tullberg, Georg Mogensen og Knud Sonne Løvgreen. I stedet valgtes Niels Jørgen Jørgensen (Roskilde), Erik Jensen og Marianne Bay Hansen (begge København). Formand Jørgen Dam blev genvalgt. Ud over de allerede nævnte sidder også Poul Højegaard (København), Kim Mogensen, (kasserer og fra Hillerød) samt Eskil Holm (Roskilde) i bestyrelsen. I skrivende stund er vi ved at

samle ønsker til leje af hus via det nye bookingsystem. Der kommer mange ønsker, så det tyder på et godt år for udlejningen i vores Hjemstavnsby.

Når du læser dette blad er vi tæt på at have udsendt aftaler i første runde. Er du uheldig og ikke fået opfyldt dine ønsker om at leje hus, så tjek om der er et andet ledigt hus, som kan passe i kalenderen, så du alligevel kan

få en tur til Bornholm.

Vi har opsat et skilt, som ses herover, på hus 18. Det er til minde om Hjemstavnsbyens tidligere formand Sigfred Aagesen. Han var formand i mange år og forærede Hjemstavnsbyen hus 18, da han selv fyldte 70 år. Vi synes, at denne gestus fortjener at blive markeret. Der er også billeder af ægteparret inde i huset.

Musikken kostede ham livet

Af Ingolf Lind-Holm

Jeg har arvet en klarinet og en violin. Jeg kan ikke spille på dem, men jeg kan genfortælle lidt af det, den oprindelige ejer, Janus Peter Lind, oplevede i sit kun 57-årige liv. Musikken blev hans liv, men også hans død.

Han og hans brødre var hårdføre arbejdsomme mænd, som blev bemærket på den tid, og især Janus – i en sådan grad, at forfatteren Martin Andersen Nexø i flere af sine bøger beskriver ham:

”På et bord sad en ung stenhugger og spillede violin og over gulvet dansede de, så alting gik i ét for mig. Husbond dansede med Karoline, den lille buttede stuepige, der bestandigt havde ansigtet fuldt af smilehuller, og forkarlen dansede med husbonds unge kone – at han turde! Han slap hende ikke af gulvet, og da musikken hørte op, trak han jakken af og vred den op, så vandet drev på gulvet.”

Den unge stenhugger var Janus Lind, som døde for 102 år siden, kun 57 år gammel.

I bogen ”Tro indtil døden” skriver Martin Andersen Nexø:

”Otte sønner havde han. Som en hel række orgelpiber var de,

Ingolf Lind-Holm, Rønne, som døde i august 2024, efterlod sig bl.a. en artikel om sin oldefar, Janus Lind, stenhugger og postbud – og orgelbygger.

trip, trap træsko, den ene endnu mere veltonende end den anden, nedefter til den mindste, lille Janus, der med sine fire fem år var et rent vidunder af et musikgeni. De var allerede godt samenspillede, husmanden og hans drenge, og havde optrådt og gjort lykke ved store, festlige lejligheder, det var han drøm at forme et orkester, som verden måske endnu ikke hade set magen til.”

Janus Peter Lind blev født i Rutsker på Bornholm i 1847. Han var den yngste af en børneflokk på 11, og heraf var otte drenge. Hans far var husmand Jørgen Christensen Lind. Janus blev født til et musikalsk meget rigt liv. Alle hans brødre behandlede mindst et instrument, så Janus blev født ind i et familieorkester. Den musikalske husmand og hans måske endnu mere musi-

kalske sønner spillede engang ved en kongemodtagelse. Det var kong Frederik den VII, der besøgte Bornholm. Da kongen så familieorkestret, henvendte han sig til faderen og spurgte, om det ikke havde været svært at opfostre en sådan børneflokk. ”Ded har såmæjn gåd bra. Di har jo, som væl e, ikkje lijgged i vaggan ajle på ejn gång, (det har nu gået meget godt. De har jo heldigvis ikke ligget i vuggen på en gang) svarede den besindige Rutsker-husmand på bredt bornhomsk.

Janus’ far døde i 1863, da Janus var bare 16 år.

Vækkelsen

Brødrene havde deres eget orkester og spillede ofte til store fester og baller. Det fik dog en brat ende! Brødrene var på vej fra Rutsker til Allinge for at spille til et bal. På vej til festlighederne kom de til Ols kirke, hvor P. C. Trandberg prædikede. Brødrene lagde instrumenterne udenfor og gik ind for at høre den meget omtalte Trandberg.

Hvis man graver lidt i historien, kan det konstateres, at periode 1860 til 1861 havde Trandberg et par korte vikariater i Allinge-Olsker pastoratet. Efter 1861 blev vækkelsespræsten forment adgang til de bornholmske kirker. Brødrene kan ikke have hørt ham før 1860, for det var netop i dette år, at Trandberg begyndte sin gerning på Bornholm.

Janus må altså have været 13-14 år, da han sammen med sine brødre gik ind i Ols kirke og hørte pastor Trandberg.

Der er ikke noget mærkeligt i, at brødrene på vej deres vej til ballet i Allinge fik lyst til at se og høre Trandberg, for hans vækkelsesprædikener gav genlyd over den ganske ø, og den unge præst fik i løbet af kort tid mange venner – og mange fjender.

Østermarie Kirke omkring 1900, 10 år efter at Janus Lind og Martin Andersen Nexø deltog i opførelsen. Foto: Mathias Pedersen.

Efter en årrække som stenhugger og murerarbejdsmand blev Janus Lind postbud. Her ses han med stok uden for Hasle posthus.

Det fortælles, at ringeren ved Ols Kirke beklagede sig over de mange udensogns folk, som fyldte så meget i kirken, at der knapt var plads til sognets egne. Ligeledes fortælles det, at Trandberg en søndag, da der om aftenen skulle være bal et sted i pastoratet, holdt en tordentale om pyntesyge, dans og forfængelighed, så ingen havde lyst til at gå til det forberedte bal.

Om det var ved denne lejlighed, brødrene Linds orkester gik i opløsning, er ikke klart, men det forhold, at Trandberg prædikede i Ols Kirke gennem nogle måneder disse par år, gør det jo ikke helt usandsynligt. Orkestret nåede i hvert fald aldrig frem til ballet i Allinge, og for nogle af brødrene betød det, at de havde spillet til deres sidste bal, og mødet med Trandberg fik afgørende betydning for en stor del af slægten Lind, heriblandt Janus. Da Evangelisk Luthersk Missionsforening blev dannet i 1892, gik Janus Lind og flere af hans søskende over i den nye for-

ening, og foreningen havde, og har også stadig, en del efterkommere af Lind-brødrene i sin medlemskreds, men især i Hasle og Rutsker var der mange – så mange at en skoleelev i Hasle skole, der skulle skrive en stil om verdens religioner, skrev at der fandtes ”muhamedanere, katolikker, baptister og så Linde-missionen”.

Stenhugger og murerarbejdsmand

Janus var udlært stenhugger og deltog sammen med sine brødre i opførelsen af den nye granitkirke i Østermarie, hvor grundstenen blev lagt den 27. juni 1890. I sine erindringer fortæller Martin Andersen Nexø, at han efter sit højskoleophold i Østermarie også fik arbejde som murerarbejdsmand ved opførelsen af kirken i Østermarie. Andersen Nexø skriver, at han en dag står på stilladset og hører nogen synge: ”På vejen oppe fra højskolen kommer en klynge unge piger; de er i blomstret sirtses- og bom-

uldsvaskekjoler, en blomsterbuket ligner de. Brødrene Lind står nede ved foden af tårnet og hugger sten til, lægger hammer og mejsel og lytter efter sangen; de er begge meget musikalske og bygger orgler i deres fritid. Men de er også så hellige, at det driver af dem; da de hører at det kun er verdslig sang, tager de foragtet til værktøjet igen. De er de eneste i arbejderflokk, jeg ikke kan lide; måske kommer det sig af, at de ikke kan lide mig. Ellers synes jeg, jeg kunne omfavne alle mennesker.”

Vækkelsen, der ellers var gået hen over hele Bornholm, havde ikke påvirket Martin Andersen Nexø. Det havde givet anledning til sammenstød, og brødrene kaldte ham fritænker og forsøgte at få ham bortvist fra byggepladsen, da det for dem var uforeneligt at bygge kirker og samtidig være gudsbespotter.

Andre håndværkere på byggepladsen så også skævt til brødrene

Fortsættes næste side

Fra håndværker- og industriudstillingen i Rønne i 1881. Fra Illustreret Tidende.

ne, fordi de gik til en lidt lavere timeløn, og hvis det var nødvendigt, arbejdede de uden betaling udover de normale 11 timer.

Andersen Nexø respekterede dog de to brødre for deres flid og nøjsomhed. Kost og logi ofrede de ikke penge på. I en lade i nærheden tilbragte de nätterne, og når de havde været hjemme for at holde søndag, medbragte de mad til hele ugen. Ofte gik de efter fyraften langt omkring for at stemme folks orgler og klaverer. I bogen "For lud og koldt vand" fortæller Martin Andersen Nexø om brødrene:

"Brødrene Lind holdt til i en Lade og levede på Tørkost. Hver Lørdag efter Fyraften vandrede de de Par Mil hjem til Nordlandet et steds og fouragerede. Der sagde, at de ikke gik i Seng derhjemme men benyttede de to Nætter og Søndagen til at bakse med Orgelbyggeriet; Mandag Morgen var de altid tilbage ved Arbejdstidens Begyndelse. Det var haardføre, gammeldags Folk, som ikke kunne tænke sig

at give seks Kroner ud om Ugen til Kost og Logi. Der var heller ikke meget til Kone og Børn, for de arbejdede under den gængse Dagløn. Ret meget undte de ikke sig selv, knap nok Nattesøvnen. Det hændte jævnligt, at de efter Fyraften vandrede lange Veje for at stemme Orgler eller Klaverer for Folk. Det fik de en Daler for, som de delte."

Fremstillede alt til de orgler han byggede

For Janus betød mødet med Trandberg og vækkelsen også en mere praktisk interesse, nemlig orgelbyggeriet. 13 orgler blev det så vidt vides til. Han byggede bl.a. orgler til ELMs missionshus i Hasle og Åkirkeby, som begge blev indviet i 1890'erne. Hans første stueorgel byggede han i vinteren 1879-80. Da Rønne Industri- og Håndværkerforening i 1881 havde sin første udstilling var orglet også kommet med, og for denne præstation indkasserede Janus en bronzemedalje.

Under udstillingen tog Janus til Rønne.- Da han kom ind i udstillingssalen, sad der en ung lærer og spillede på hans orgel. Janus lyttede lidt og sagde så: "Kajn di inte få'd te å vræle lid kraf-tiere?" (kan De ikke få det til at brøle lidt højere.) Manden så lidt undrende på den nyankomnes indblanding og spillede videre, men Janus Lind fortsatte: "Ska ja'nte præva'd?" Skal jeg ikke prøve det?) Manden flyttede sig fra orglet og Janus satte sig til at spille "Novemberblomsten" for fuldt register, en vals han selv havde komponeret. Bagefter spurgte den unge lærer fuld af beundring, hvor han havde lært at spille så godt på orgel. "Jå hår lavad denj kassanj dær, å denj hår ja lært maj lid te på" (Jeg har lavet den kassen der, og den har jeg lært mig lidt til på) svarede Janus.

Org Janus fremstillede rent faktisk det hele selv, såvel træpiber som metalpiber. De hvide tangenter skar han ud af kødben, som han fik rundt om på gårdene.

I 1884 byggede Janus det orgel, som skulle blive mest omtalt og leve længst, nemlig orglet til Ruts kirke, som sørgede for kirkemusikken i en menneskealder. Netop dette orgel er det eneste, som stadig eksisterer. Orglet befinder sig i dag på Bornholms Museums magasin.

Men ikke nok med at Janus byggede orgler, han spillede også på de orgler, han byggede. Janus fik omkring 500 kr. for at bygge orglet til Ruts kirke, men så skulle han til gengæld også spille gratis i et år. I perioder var han også organist i Nyker.

I Andersen Nexø's novelle "Tro indtil Døden" fortæller han om Janus og kommer ind på orglet i Ruts kirke: "Han spiller det selv og Menigheden i Annekset forlanger ogsaa at faa et Orgel, saa stærkt virker hans Spil. Det er lige som Vorherre selv er hos én under Gudstjenesten, siger en gammel Kone."

Evangelisk Luthersk Missionsforenings hus i Hasle blev indviet i 1896, og her leverede Janus også orglet, og det fortælles, at han selv betjente orglet i missionshuset indtil sin død i 1904.

Det må kunne gøres billigere
Orglet i Svaneke kirke var gået i stykker. Menighedsrådet bad Janus om hjælp, og selv om lørdagens postrute havde været lang, hankede Janus Lind op i værktøjssækken og gik til Svaneke. Hele natten arbejdede han med orglet og fik det lige færdigt inden gudstjenesten.

Musikken blev hans død

Janus bad om tre kroner for natens arbejde. Det synes menighedsrådsformanden nu var for meget og spurgte, om det ikke kunne gøres billigere, så tog Janus værktøjssækken på nakken igen og travede hjem til Hasle, for skulle det være sådan, ønskede han ingen betaling. Med klarinetten i posttasken Ikke nok med at Janus byggede

Et Hasle-orkester omkring århundredskiftet. Bagest fra venstre frøken Petra Olsen, Janus Lind, postbud Christian Carlsen og en søn af malermester Blomkvist. Siddende foran: Postpakmester H. Mortensen og fru Karen Lind-Holm.

og spillede på musikinstrumenter, han komponerede også selv musik. I starten af 1890'erne blev Janus Lind landpostbud, et job som også gav muligheder for, at han kunne udvikle sit musikalske talent. P

ostruten var lang, og med sine to posttasker gik ruten fra Hasle til Klemensker og Rutsker, før han om aftenen nåede Hasle igen. Med i den ene taske lå en klarinet og lidt nodepapir, og formede der sig en melodistump i det musikalske hoved, satte han sig i grøftekanalen og forsøgte at omforme sine tanker til toner på klarinetten, og hvis Janus syntes, det var bæredygtigt, nedskrev han sin musik. Janus komponerede en lang række melodier, men desværre er meget af hans musik gået tabt. En af hans kompositioner, som har overlevet, er en melodi til Davids 23. salme, som i lang tid var en del af repertoireet i Evangelisk Luthersk Sangkor i Rønne.

For Janus Linds eftertid er den største præstation i hans bemærkelsesværdige liv formentlig orglet i Ruts kirke, netop det or-

gel, som indirekte også blev hans død. Martin Andersen Nexø beskriver det således:

"Tre Uger i Træk laa han deroppe og heksede og baskede hver Nat, for saa ved Daggrø at spænde Posttasken over Skulderen og vade ud i Snelandskabet. Om han ikke frøs deroppe paa Kirkeløftet? Nej han kunde sagtens holde Varmen! Men da Orglet var færdigt, begyndte han at fryse – og det saa han rystede. Han maatte gaa fra Kirken og lige Hjem og i Seng – med en hæftig Lungebetændelse.

Men sit kære Orgel fik han til at spille igen, skønnere end nogensinde. Man kunne læse Sejren i hans Øjne, lige indtil Vildelsen tog ham og la Taage over Blikket. Saa laa han der og arbejdede, langt ind i Feberen fulgte Opgaven ham. Den sidste Dag han levede, var han klar igen; han ville op og se, om Stemningen holdt sig. Det behøver du ikke Far, sagde Konen, for den nye Lærer er ovre i Kirken og øver. Han har lovet at spille for dig. Saa gik Janus Lind beroliget ind i Døden."

Janus Lind døde den 24. november 1904, kun 57 år gammel.

Præstemosen - fra tørv og grus til et flot rekreativt område

Indkørslen til Præstemosen med p-plads, madpakkehytte, shelter og et fint stisystem.

Området ved Præstemosen i Klemensker blev i gamle dage udnyttet af DBJ, som hentede grus her, og under Anden Verdenskrig blev her gravet tørv. I dag er området et fint rekreativt sted, og Henning Wismann skildrer her gennem tekst og billeder det flotte område.

Tekst og foto: Henning Wismann

Præstemosen i Klemensker blev tømt for tørv under 2. verdenskrig. Det siges, at der blevet op til 4 meter i dybden. Flere lystfiskere fortæller mig, at mosen i dag har ca. 1 meter vand. Mosen og de nærmeste omgivelser ejes i dag af menighedsrådet. Forvaltning af området sker i tæt samarbejde med Klemensker Land- og Byforening.

Fra 1915 til 1930 havde De Bornholmske Jernbaner indvindingsretten til grus i Nordre Bjørnebakke, og der var etableret et sidespor til Allinge-banen. I dag er det indkørslen til det rekreative område Præstemosen. Kør ind ad Fabriksvej og lige ud, til der ikke længere er fortov i højre side, derefter drejer du ind ad grusvejen, som fører ind til området, hvor du finder p-plads, madpakkehytte, shelter og et fint stisystem. I KIF-centeret kan du

Den fine græsplæne i bunden af motivet er et fint udført profil til vandrutsjebanen som bruges i forbindelse med det årlige motionsarrangement Rend og Hop i Præstemosen.

Herover: Klemensker Kro og Clemens kirke, set fra Præstemosen i Klemensker. Med bakkerne i Klemensker kan man forledes til at se et kloster i bjergene. Prøv at finde den vestlige låge i kirkegårdsmuren og find vej op til kirken. En adgang som er en middelalderborg værdig.

finde et kort over stinettet i Klemensker. På matrikelkort ses tydeligt, hvor man kørte fra hovedsporet lige syd for Ågårdsvej. Præstemosen og den dal, den ligger i, er dannet under afsmeltningen af de store mængder is fra sidste istid. Fra indkørslen til Degnegård går kløften ned mod Simblegårdsvej og videre over engen. Her er vandløbet frilagt igen efter en del år at have været rørlagt. Fra mosen forsvinder vandet i rør ned bagom vandværket og ud til enden af Søsendevejen, hvorfra det går i rør ned til Muleby å.

Området ved Præstemosen indbyder til flere fornøjelige aktiviteter. Om sommeren kommer kanoerne i vandet, og når sneen falder for alvor, er der en udmærket kælbane i området.

Vodbinderen sælger

Vodbinderen Bent Hjort Hansen i Tejn åbnede i 1993 værksted og butik på Rebslagervej 7. Nu vil han sælge, men fortsætter med andre opgaver. Svenskerne har sildekvoter, og disse er blevet fordoblet, derfor har Bent en del opgaver i vores naboland. Den 68-årige vodbinder bliver ved, så længe han synes, det er sjovt.

Spidskandidat

Michael Hendriksen er udpeget til spidskandidat for Danmarksdemokraterne på Bornholm, når partiet skal til kommunalvalg for allerførste gang i november. Han har været lokalformand for partiet, men det hverv overtager hans kone, Renate Hendriksen. Kandidaten har tre mærkesager til valget: Mere kernevelfærd, mindre grøn politik og samme færgespriser året rundt.

Højskolerekord

75 elever begyndte på Bornholms Højskole lige efter nytår, og det er rekord. Forstander Solveig Thorborg siger til TV2 Bornholm: "Vi har en lang tradition for nogle fag, som er på mode igen. Folk søger de ting, som vi for alvor kan give i form af kunsthåndværk, og at man kan komme ud og bruge naturen."

Pride Bornholm

Forleden holdt initiativgruppen bag Pride Bornholm en stiftende generalforsamling i foreningen Pride Bornholm. Bornholms første officielle pride blev afholdt i 2024, og det er nu håbet, at arrangementet fremover kan blive en tradition. Der var dukket knap et dusin op til den stiftende generalforsamling på Rønne Bibliotek.

Det bornholmske lygteur var vurderet til 3.000 kr. men blev solgt for næsten 5.000 på Bruun Rasmussen's auktion.

Et ur med historie

Et bornholmsk såkaldt lygteur blev forleden solgt på auktion. Det bornholmske islæt var der ingen tvivl om, for der står "Bornholm" sort på hvidt på urskiven. Og der ligger en spændende historie om de bornholmske urmagere bag lygteuret, som er langt over 200 år gammelt.

Manden som fremstillede uret var Johan Wilhelm Armand, der troppede op på Bornholm i 1794. Han havde et godt tilbud til de bornholmske urmagere. Hvis de kunne få kongen til at bevilge penge til hans understøttelse, ville han bosætte sig i Rønne og undervise dem. Han var søn af hofurmager Jean Abraham Armand, så forbindelsen til hoffet var i orden, og kongen bevilgede da også den unge Armand årligt 200 rigsdaler årligt til undervisningen i Rønne.

Johan Wilhelm var nogle år tidligere vendt hjem efter en lang sørejse med fregatten Prøven, som sejlede til De Dansk Vestindiske Øer for at afprøve de

kronometre, som hans far havde fremstillet, og som var årsagen til, at han var blevet hofurmager. Testen gik godt, men kronometrene blev ingen succes. Bodil Tornehave skriver i sin bog om de bornholmske urmagere, at det formentlig var årsagen til, at Johan Wilhelm blev sendt til Bornholm for at få skabe sige en levevej her.

Det lykkedes for ham. Han giftede sig med løjtnant Christian Sonnes enke, Maren, og fik oven i købet en gård på hjørnet af Snellemark og Storegade.

Gennem en årrække forlængedes hans bevilling til at undervise urmagerne, men han fik også tid til selv at fremstille ure, og det eksemplar, som netop er solgt på auktion, har en fortid på et ministerielt kontor på Christiansborg. Uret, som har et værk med timeslag og kalender, er stemplet CMB samt registreringsnummer 515 for Christiansborgs Ministerie Bygninger.

**Sæt
annoncen
i Klippeøen
- den gode
kontakt**

LEHNSGAARD KOLDPRESSET RAPSOLIE

Fremstillet af den fineste afskallede raps.
Dyrket i bornholmsk muld af bornholmske landmænd.
Ren og sund kvalitet til dressing, stegning,
bagning – og grill. Prøv også krydderolierne
og den nye økologiske rapsolie.

Spørg efter den i din butik.

Se mere på

www.lehnsgaard.dk

- eller ring på tlf. 2323 6171

LEHNSGAARD

**Skal I til Bornholm
- se om der er
ledige huse i
Hjemstavnsbyen**

hjemstavnsbyen.bookhus.dk.

ABONNÉR PÅ BORNHOLM

Få e-avisen seks dage om
ugen og fuld adgang til alt på
Tidende.dk inkl. arkiv fra 1866

BENYT TILBUDET VED AT SENDE EN MAIL
TIL ABONNEMENT@TIDENDE.DK OG NOTÉR
"HJEMSTAVSFORENING" I EMNEFELTET

Bornholms Tidende

DIN PRIS
KR. 1.199,-

PR. ÅR

SPAR KR. 1.316,-

AKTIVITETSKALENDER

KØBENHAVN:

Søndag d. 2. februar kl. 13.00: Banko.

Søndag d. 16. februar kl. 13.00: Stiftelsesfest.

Søndag d. 02. marts kl. 13.00: Banko.

Søndag d. 23. marts kl. 13.00: Generalforsamling.

HILLERØD:

Søndag den 16. februar kl. 14.00: Musik med Johan Larentzen.

Torsdag den 27. marts kl. 11.45: Rundvisning i Holmens kirke.

Søndag den 16. marts kl. 13: Generalforsamling.

ROSKILDE:

Søndag den 23. februar kl. 14.00: Generalforsamling.

Søndag den 6. april kl. 14.00: Musikalsk søndag med Leif Sonne Hansen.

Søndag den 25. maj kl. 13.00: Forårstur til Zen-garden.

FYN:

Lørdag den 22. februar kl. 12: Ingrid Kofoed Larsen om Martin Andersen Nexø.

Fredag den 21. marts kl. 18.30: Generalforsamling.

JYLLAND:

Lørdag den 22. februar kl. 13.30: Generalforsamling.

Indmeldelsesblanket

Undertegnede ønsker at blive medlem i hjemstavnsforeningen i

☐ København ☐ Hillerød ☐ Roskilde ☐ Fyn ☐ Jylland

Navn: _____

Adresse: _____

Tlf: _____ Mail: _____ Fødested: _____

Fødselsdato: _____ År: _____ Fødenavn: _____

☐ Mine runde må omtales i KLIPPEØEN.

Indsendes til Bent Christiansen, Sognevangen 2, Sengeløse, 2630 Tåstrup.
Oplysningerne kan også sendes på mail: bent_christiansen@mail.dk

Redaktionen sluttet 15. jan. 2025.
Deadline næste nr.: 8. marts 2025